

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Electionibus. Consilium XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

De Electionibus.

S V M M A R I V M.

Electio vitiosa.

1. Electio per commixtionem scrutini & compromissi valet.
2. 6. Ab electione ad postulationem recte duci argumentum.
3. Electionis vitium non nocet ante presentationem.
4. Electi presentatio superiori, an electo sit interest.
5. Electum curari debet ad reiectionem electionis.
7. Electionis & postulationis quando commissio est, id sumendum quod utriusque.
8. Postulationis nullitas impedit devolutionem.

CONSILIUM XVII.

CONFIRMANDO ea, quae nuper super collatione Praepositurae S. Petri Leodiensis per Reverendissimum Dominum Episcopum Leodiensem iure devoluta, Generoso Domino Lamberto à Bluerwyck facta, scriptimus, ac demonstrando nihil esse, unde nullitas postulationis per Capitulum S. Petri de persona dicti Domini Lamberti celebratae constitui possit, dicimus in forma huiusmodi postulationis per Dominos dicti Capituli minime aberratum fuisse. Nam quamvis videantur scrutinium & compromissum commixuisse, minime tamen aberrarunt: ¹ * cum ea forma in electionibus non tantum non sit reprobata, sed etiam apertio iure permixta, c. Cum dilectus de elect. c. Cum expediat de elect. lib. 6. eumque modum electionis testatur Glossa, in d. c. Cum expediat in V. inquisitio, optimum expeditissimumque esse, neque hodie meliorem expeditionemque inveniri. * Quod in electione traditum, ad postulationem quoque transferri debet: quemadmodum dispositio cap. Quia propter de elect. praescribens formas eligendi, minimeque excludens mixtam viam scrutini & compromissi, d. c. Cum expediat, perinde etiam locum habet in postulatione, ut aperte decidit Panormit. in d. cap. Quia propter. Ita ut recte ducatur argumentum ab electione ad postulationem, etiam si per electionem electo quaratur jus, non postulato per postulationem, de quo hic non quaritur.

Dicimus perinde ex peccato in materia, si qui postulatus est, eligi debuisset (quod tamen expeditum non est) perfecte & absolute devolutionis nullum esse periculum. ³ Nam ante presentationem postulati, siue erratum sit in forma, siue in materia, quia res omnino integra est, nulla est dubitatio: neque dubitant, qui pro collatione Reverendissimi Domini Episcopi responderunt, quin nihil noceat, quodque ex integro vel ad electionem, vel postulationem redire possint, qui sic aberrarunt, c. Bona 3. & ibi Panor. de postulat. Pralat. Sed & praesentatione per modum postulationis facta, si tempora eligendi vel postulandi praeterlapso non sunt, perinde de novo eligendi est potestas: & in eo distat electio à postulatione, ut testatur Panormitanus, in d. c. Bona de postulat. Pralat. Quia

distinctione attentâ, cum separationem electionis & postulationis induat, non videmus, quae in parte libertate respectu conjunctionem constituat: neque enim vult jus providendi qualicumque esse superiori, cui facta est praesentatio; neque etiam postulantem post huiusmodi praesentationem perdidisse jus suum; sed hoc tantum, ut praesentatione facta, postulantem voluntas constingatur & suspendatur; & ei, cui praesentatio facta est, hoc acquiritur, ut praesentatione facta, & necdum rejecta, non liceat Capitulo in illusionem superioris, non expectato ejus judicio, variare & alium postulare.

* Hocque sensu accipiendus est Baldus, in l. 1. n. 37. c. De servitus & aqua, qui discrimen facit inter praesentationem postulatam, & superiori factam. Est itaque praesentatae postulationis ea conditio, ut si legitima inveniat, per superiorem, cui praesentatio facta est, admittatur, & utriusque manus claudatur, tam praesentantibus, quam superiori; si legitima non erit, rejiciatur, sed ita, ut ad reiectionem pars, si certa & praesens sit, citetur; alioquin citatione per edictum ad versus omnes, qui se opponere, vel sua interesse putant, praemissa: quâ citatione ommissa, admissio & reiectio est nulla, ut evenit in electione, c. fin. de elect. lib. 6. * à qua in eo articulo ad postulationem omnes extensionem faciunt, Glossa & DD. in d. c. finali. Tanta quippe vicinitas est electionis & postulationis, ut mandatum de eligendo extendatur ad postulandum, c. In causa & ibi Glossa de elect. cum tamen mandatum strictè, & in forma sit adimplendum, c. Cum dilectus de rescript. l. diligenter ff. Mandati: & qui praescripsit jus eligendi in certa Ecclesia, praescripsisse quousque censetur jus postulandi in eadem, Panor. in d. cap. Bona n. 4. Pronuntiare itaque debebat Reverendissimus Dominus, postulationem non esse admittendam; quia postulatus erat, qui debebat eligi, & se non miscere provisioni Praepositurae, durante tempore electionis, Glossa c. fin. de postulat. Pralat. in fin. eamque ad exemplum Summi Pontificis, in d. c. Bona 2. de postulat. Pralat. relinquere Capitulo, quod propter tam leve erratum jus suum perdere non debuit, ⁷ in eo praesertim articulo, qui in iure controversus est, quique Capitulum in dubitationem trahere potuit; & propter dubitationem permittere commixtionem electionis & postulationis; ut sic id assumatur, quod negotio & personae maxime congruit, ut Glossa & Panormit. in d. c. fin. in fine, alique in c. 1. de postulat. Pralat. lib. 6. tradunt. Sed et si ob huiusmodi levem errorem, qui juris tamen probabilitate non destituitur, Capitulum meruisset iure suo eligendi privari; non tamen potuit Reverendissimus Dominus, nullâ praecedente citatione, declaratione, ac privatione ex eo capite hanc postulationem improbare, quasi scienter indignum postularint; cum qui vel postulant vel eligunt scienter indignum, ipso iure priventur potestate eligendi, c. Cum Vinionensis, c. Cum in cunctis sub fin. de elect. notabilis Glossa in verb. privare in c. 1. de postulationib. Pralat. nam indignus hic postulatus non est, sed levissimè tantum, tolerabilique errore, ob dubitatam qualitatem, erratum est in eo, quod postulatus sit, qui ex multorum opinione

opinionem eligi poterat; qui error, etiam si per omnia probabilis non sit, scientiam tamen excludit. 8. Ideoque recte dici potest, propter nullitatem actus postulationis, praesertim in casu dubio & controverso, non devolui potestatem providendi ad superiorem, quia id iure cautum non invenitur, d. c. *Cum in cunctis*: sed vel tolerandus fuit error, & postulatio ex commissione duarum formarum pro electione accipienda: quia per postulationem pervenitur ad electionem, *Gloss. in d. v. privare*; ut confirmatio accommodetur ei, quod confirmabile fuit, propter personam sic postulatam idoneam qualitatem, excepta sola dubitatione de ordinibus nondum susceptis: vel si tolerandus non fuit, remittenda fuit potestas eligendi ad Capitulum, cuius nulla argui potuit mala fides, aut negligentia; non enim praesat impedimentum, quod de iure non sortitur effectum. Atque ita eleganter decidit Boerius, *decis. 70.* & consulendo respondit Ludovicus Romanus, *consil. 483. Dubitatur*: faciendo praesuppositum, quasi in nudis finibus postulationis res ibi constitisset, & praesentatio non intervenisset. Sed nec eo respeximus, quasi hic fuerit per unam partem Canonicorum delecta via electionis, per aliam postulationis, in quo inter cetera fundamentum sui responsi fundat Romanus; id enim magis adversatur Domino Lamberto: sed quasi sola postulatio mixto illo modo facta & iure comprobata, ab omnibus etiam facta fuerit, ad impediendam praesentam devolutionem ad Dominum Reverendissimum. Sanè quod de exemptione prius respondimus, facti magis, quam juris questionem habere videtur; quando nunc nobis proponitur eam non esse, veremur tamen ob veterem possessionem secundariorum Ecclesiarum patriae Leodiensis, ne id satis tutum non sit.

De Electionibus.

SYMMARIUM.

Electio non qualificati.

1. 4. *Personae habilitas & capacitas requiritur tempore actus.*
2. *Impuberis testamentum non valet.*
3. *Qualitas beneficii observanda.*
4. *Licentiatum non usurpat privilegia doctoris.*
6. *Regulare beneficium obtineri non potest ab eo, qui actu non est regularis.*
7. *Consuetudo mala observanda non est.*
8. *Beneficium fundatio per inferiorem alterari non potest.*
9. 11. *Electio conditionalis & incerta non valet.*
10. *Dummodò particula an modum an conditionem faciat.*
12. *Eligens scienter indignum privatur ea vice potestate eligendi.*
13. *Electio unius quando sufficiat.*

CONSILIVM XVIII.

IN erectione Episcopatus Namurcensis Sanctissimus Dominus noster Papa in Cathedra-li ejusdem Episcopatus Ecclesiae, tres inter *Consil. Wamef. Tom. I.*

alias crexit & instituit dignitates, Archidiaconatum videlicet, Archipresbyteratum, & Penitentiarium: voluitque, quod ex omnibus Canonicis & praebendis ejusdem Ecclesiae Namurcensis novem, cum illas vacare contingeret, tribus Magistris aut Licentiatum Decretorum, & tribus alijs nobilibus dictae diocesis, etiam in iure vel Theologia saltem gradu Licentiatum in famosa quapiam Universitate studij generalis promotis, ordine praemisso servato, in perpetuum concedi & assignari debeant; quodq; ad sex priores tam nobiles, quam alij non nobiles, ut praesertim tamen qualificati, ad reliquas vero tres nulli nisi nobiles & graduati, ut praesertim, assumi possint: & Archidiaconum ad Archidiaconatum, Archipresbyter ad Archipresbyteratum, & Penitentiarius ad Penitentiarium ad nominationem solius Episcopi ex dictis novem graduatis assumi possint: & deinde futuris temporibus, quoties aliquem ex dictis novem reservatis Canonicis vacare contingeret, ad electionem Episcopi & aliorum graduatorum superstitum conferrentur; Ita ut in huiusmodi electione, Episcopi suffragium non plus iuris aut momenti habeat, quam unusquisque graduatorum, nisi vocum paritate occurrente; in quo iterum Episcopi suffragium hanc vocum paritatem dirimet. Contigit autem, quod ultimà mensis Martij proximè praecedentis anni octuagesimi quinti ex hoc saeculo decesserit Dominus & Magister Ioannes Galotus, unus ex dictis Canonicis in Theologia graduatis, & in dicta Ecclesia Penitentiarius, & sic ejus Canonicatu & praebendâ vacantibus, constituto prius die electionis ad secundam mensis Augusti, eoque die ad sextam diem proximè sequentis Augusti prorogato, praefati Reverendissimus Episcopus & reliqui octo graduati superstites, sextâ mensis Septembris procedente ad electionem novi Canonici, in locum dicti Magistri Ioannis per viam scrutinij, sua vota secreto singuli tunc deputatis scrutatoribus retulerunt, & publicato scrutinio compertum est, quod praefatus Reverendissimus Episcopus & cum eo duo alij elegerint Dominum & Magistrum Nicolaum Cousin, Sacrae Theologiae Licentiatum; duo vero alij elegerint Magistrum Thomam Loups; reliqui quatuor graduati elegerint & postularint Dominum & Magistrum Aegidium Bosman, Curatum de Iamoda, dummodò se qualificatum reddat infra terminum juris per Canones praefixum, habeatque qualitates juxta praescriptum bullae erectionis dicti Episcopatus Namurcensis requisitas pro huiusmodi Canonicatu obtinendo. Quâ electione sic secreto factâ, & nondum publicatâ, praefati scrutatores videntes eligentium hanc discordiam, interrogaverunt eligentes, an vellent minorem eligentium numerum accedere majori: qui omnes unanimiter responderunt, quod sic: excepto solo Reverendissimo Domino Episcopo, qui dixit se in hoc consentire, dummodò is, qui exceder in votis, habeat qualitates, juxta praescriptum bullae erectionis Episcopatus Namurcensis requisitas. Publicatione autem factâ, scrutatores, votis singulorum recollectis, & addito minore numero majori, per organum Notarij declaraverunt, in Canonicum dictae Ecclesiae, in locum dicti defuncti Domini & Magistri Ioannis electum & postulatam esse Dominum & Magistrum Aegidium. Quo facto, dictus Reverendissimus Episcopus declaravit, se non velle

D 2

nec